

DZIENNIK OSTROWSKI

JEDYNE PISMO CODZIENNE W POŁUDNIOWEJ WIELKOPOLSCE

Rok 4

Ostrów, (Wlkp.) środa, dnia 15 kwietnia 1936 r.

Nr. 88

Trzy zagadnienia

W latach spokojnych, w tak zwanych „dobrych czasach“, świąteczny artykuł w piśmie codziennym był pełen nastrojonych na wysoki diapazon, ale nieco oderwanych od powszedniości rozważań, odciągał myśl czytelnika od codziennych trosk i kłopotów, by ją skierować ku sprawom wyższego rzędu, najczęściej religijnym, ku kierowniczym ideom naszego doczesnego bytowania. Jakże odmiennie wypadły wielkanocne rozważania w prasie polskiej w tym roku... Nie brak, oczywiście, nawiązań do spraw kultu i wiary, wrosłych tak głęboko w kulturę i psychikę polską, ale na ich tle ileż troski, ile dociekań nad sposobami i drogami do dzwignięcia naszej rzeczywistości na poziom wyższy, ile refleksji nad naporem groźących nam niebezpieczeństw. Przyznać trzeba lojalnie, że poziom wielkanocnych wypowiedzi naszej publicystyki był dość wysoki, że znać było, na ogół szczerze próby odejścia od koliska codziennych swarów i uprzedzeń i wzniesienia się ponad śmiejące wzrok opary codzienności.

W tem przypadkiem wprowadzie i bynajmniej nie obejmującem całości naszego życia zwierciadła odbiły się ze szczególną wyrazistością niektóre zagadnienia, najbardziej one palące i domagające się najrychlejszego rozwiązania.

Na pierwszy plan wybija się w artykułach pism różnych obozów troska, wywołana biernością naszego społeczeństwa, niedostatecznym jego udziałem w życiu publicznym, tem wreszcie, co się potocznie określa brakiem organizacji nie tylko w sensie materialnym, ale i duchowym — brakiem wspólnej więzi, którą stanowiła plaszczyznę współpracy w najdonioślejszych przynajmniej zagadnieniach naszego życia narodowego. Zło, płynące z tego stanu rzeczy, rozumie się zarówno w obziewie rządzącym, jak i wśród jego przeciwników. Ci ostatni, oczywiście, próbują zmobilizować masy dla siebie dla rozgrywki z rządem, nie pomni na tylekroć bronione na tych łamach zdanie, że Polski, w jej sytuacji gospodarczej a przedewszystkiem geograficzno-politycznej, nie stać obecnie na walki partyjne, zwłaszcza, że ideologicznie opozycyjny jest właściwie tylko lewicowy odłam społeczeństwa, podczas gdy wszystkie umiarkowane grupy społeczne znalazły i mogą znaleźć zasadniczą przynajmniej platformę współdziałania z reżimem. Nie brak było w prasie opozycyjnej nawoływań, pompatycznych i nie realnych, o znalezienie jakiegoś „złotego rogu“, któryby luźną masę społeczną przetrworzył w dyscyplinowany naród. W istocie zaś nie wielkich słów, ale twardej, zdyscyplinowanej i wyteżonej pracy organicznej nam trzeba, dla pokonania piętrzących się przed Polską trudności. Umocnienie podstaw naszego bytu tak, by niemi wstrząsnąć nie były w stanie zakusy wroga zewnętrznego i wewnętrznego, są celem pierwszym; dopiero po jego wypełnieniu nadejdzie czas na dyskusję jaka ma być Polska przyszłości w swych urzędzeniach wewnętrznych, jak wcieli się w szczególach w życie dokonana w roku ubiegłym reforma ustroju.

Druga troska, która najsilniej biła ze świątecznych rozważań publicystycznych, to nawoływanie do podniesienia moralności w naszym życiu, nie tylko publicznym ale i prywatnym. W jednym z pism słusznie wskazano na niektóre procesy karne, które — jak reflektor — oświetlają jaskrawym światłem wynaturzenia i upadek moralności. Zanik więzi rodzinnej i posunięcie do naddalszych granic zmierzająca i pewnych kół spożyczeństwa, filozofia życia, głoszona z cyniczną otwartością — oto objawy w wysokim stopniu niepokojące, jeśli chodzi o etyczny poziom rodziny. W życiu społecznym odbija się to przedewszystkiem lekceważeniem i nieposzanowaniem grosza publicznego. Gdy się czyta o malwersacjach podatkowych, o sprzeniewierzeniach pieniędzy państwowych czy społecznych, mimowolnie — przy całym zrozumieniu potrzeby i adekwatności systemu penitencjarnego w toku rozwoju społecznego — rodzi się py-

tanie, czy okresowo, na czas pewien, nie należałoby zaostrzyć rygorów, które grożą defraudantom i „wielkim złodziejom“, których wysokość skradzionej sumy chroni zarówno przed mianem złodzieja, jak i przed społeczno-towarzyskimi skutkami popełnionego czynu.

Zywem echem odbiło się również w prasie wzmoczone zainteresowanie opinii sprawą naszego pogotowia obronnego, stosunku naszych sił militarnych do rosnącej siły sąsiadów. Obok głosów obiektywnych, wskazujących, że kolos sowiecki — jeszcze ciągle stoi na glinianych nogach (chaos komunikacyjny, przestępcalce typy aparatów lotniczych, nie-

Włosi nad jeziorem Tana

Krwawe święta w Abisynji

Walki nie ustały ani na chwilę

Rzym, 14. 4. — Włoski komunikat wojenny nr. 183: marszałek Badoglio telegrafuje: Zwycięska ofensywa naszych wojsk na różnych odcinkach frontu północnego trwa nadal. Jedną z naszych kolumn, która wyruszyła z Gondaru, zajęła wczoraj dnia 12 kwietnia (a więc w święt Zmartwychwstania) półwysp Gorgora na jeziorze Tana, gdzie zatknęła sztandar włoski. Nasze wojska zostały radośnie powitane przez ludność. Jezioro Tana zostało połączone z Gondarem drogą samochodową, budowaną równocześnie z ofensywą naszych wojsk. Inna kolumna, złożona z oddziałów zmotoryzowanych, kawalerji na wiel-

blądach — szybkoieżnych czołgów, zajęła abisynjski posterunek celny w pobliżu Gallabat na zachód od Gondaru. Grupy armji przeciwnika rzuciły się do ucieczki wskutek naszej ofensywy.

Na froncie południowym niewielki oddział ulanów z Aosta napotkał, znajdując się na zwiadach w pobliżu Oudara, na przeważające siły przeciwnika. Odważnie natarł na nieprzyjaciela i po zapętej walce zmusił go do odwrotu. Nasze straty wynoszą 46 zabitych i rannych żołnierzy włoskich, straty nieprzyjaciela są bardzo poważne. (PAT)

NALOT SAMOLOTÓW WŁOSKICH NA STOLICĘ ABISYNJI

ADDIS-ABEBA, 14. IV. — Wczoraj, w drugie święto, około godz. 9.30 zrana ukazało się nad stolicą Abisynji 9 samolotów, które po dążyły w kierunku południowym. O godz. 10.30 ukazał się nad Addis-Abeba samolot bombardujący.

W pierwsze Święto Wielkanocy 3 samoloty włoskie bombardowały miasto Werra-Hu, na drodze z Dessje do Addis Abeby. Atak na to niebronione miasto spowodował kilka ofiar, a mianowicie 3 zabitych i 5 rannych. Ras Nasibu donosi, że 5 samolotów włoskich bombardowało dnia 10 bm. Sassabaneh bombami z gazem trującym.

ASMARA, 14. IV. — Agencja Stefani

donosi: Kolumna meharystów (na wielbłędach) poparta przez oddział czołgów lekkich i kolumna samochodowa zajęła Gallabat na rzece Gandua na granicy Sudanu angielsko-egipskiego. Gallabat łączy się drogami karawanowymi z Gondar Singa i Wad-Medami miejscowości w Sudanie. Ludność przyjęła Włochów z entuzjazmem. Duchowieństwo i władze złożyły akt człobitności. Gallabatem jest znaczna ośrodek handlowy i od początku wojny był ośrodkiem dostaw żywności i sprzętu wojennego z Sudanu dla Abisynji, szczególnie via Gondar do armji rasów Kassa i Sejuma i do Addis-Abeby. Utrata Gallabatu jest dla Negusa ciężką klęską. (Pat).

Patrole włoskie docierają do Dessie?

PARYŻ, 14. IV. — Havas podaje z Rzymu pogłoskę, jakoby pierwsze oddziały włoskie dotarły do Dessje Pogłoski tej urzędowo nie potwierdzono. (Pat)

KAIR, 14. IV. — Prasa egipska donosi: według relacji otrzymanych z Abisynji przez patriarchę koptyjskiego, stan gwardji cesarskiej jest dobry, cesarz na niej nie zawiodł się i nie stracił zaufania do swych sił zbrojnych. Taktyka abisynjska będzie w dalszym ciągu polegać na unikaniu walk na większą skalę i cofaniu się w głąb kraju. O wyniku wojny, według informacji patriarchatu, zdecydowanie dopiero, czy i jak Włosi przetrwają porę deszczową. (Pat.)

Zamiast bomb — popisy akrobatyczne lotników włoskich nad Addis-Abeba

Asmara, 14. 4. — Agencja Stefani donosi: Wczoraj o g. 6 rano 13 samolotów bombardujących wystartowało z lotniska Sciafat w kierunku Addis-Abeby przez Dessje. W odległości 40 klm. na południe od Dessje przyłączyło się do nich jeszcze 9 samolotów. Samoloty odbywały lot w szyku wojskowym, jeden za drugim, dla odbycia ponad stolicą demonstracyjnej defilady. O godz. 10 m. 40 zrana cała eskadra pojawiła się nad Addis-Abeba, wykonała nad miastem kilka okrążeń, rzuciła ułotki, nie atakując miasta. Kilku lotników wykonało loty akrobatyczne nad miastem. (PAT)

Komintern działa także i na Litwie

KRÓLEWIEC, 14. IV. — Z Kowna donoszą, że policja litewska wykryła w jednej ze wsi pod Kownem tajną drukarnię komunistyczną. Drukarnia mieściła się w piwnicy znajdującej się pod kuchnią, dokąd wchodziło się przez specjalnie do tego celu zbudowany piec. W czasie rewizji skonfiskowano przeszło 12.000 sztuk świeżo wydrukowanych ulotek komunistycznych i 50 kg. innej biuły komunistycznej. Właściciela mieszkania, Piligrimasa i kilka osób znajdujących się w drukarni zaaresztowano. (Pat.)

WYBITNY GOŚĆ BRYTYJSKI

Warszawa, 14. IV. Dyrektor departamentu kredytów eksportowych p. Frank Horsfall Nixon z W. Brytanji zwiedził w towarzystwie prezesa Banku Polskiego p. A. Koca i wiceministra komunikacji inż. Piaseckiego, urzędzenia zaporowe w Porąbce i Roźnie. Wczoraj rano p. Horsfall Nixon zwiedził port i urzędzenia przeładunkowe w Gdyni. Następnie po śniadaniu, wydanem przez komisarza rządu w Gdyni, gość brytyjski zwiedził stocznię, poczem w godzinach wieczornych wyjechał do Warszawy. (PAT)

HISPANJA SCHODZI Z DROGI LEGALIZMU

Madryt, 14. IV. Tymczasowy prezydent republiki Barrio podpisał dekret, głoszący, że przy wyborach elektorów prezydenta republiki quorum nie jest niezbędne. (PAT)

GLÓWNI AKTORZY SCENY GENEWSKIEJ

Stoją od lewej: główny sekretarz Ligi Narodów Avenol, delegat sowiecki Potemkin i francuski min. spraw zagr. Flandin.

dostateczna gotowość aprowizacyjna na czas wojny), spotykało się i nieco alarmistyczne zestawienie cyfr, oderwanych i niesprowadzonych do wspólnego mianownika. Trudno jednak przeczyć — a jak widać po ostatnich zarządzeniach docenia to również i rząd — że zagadnienie wzmoczenia naszych sił obronnych staje w rządzie spraw pilnych i ważnych.

Pozorna rozbieżność tych trzech problemów, które wyodrębiliśmy z poświęconego przeglądu prasy, nie zaciemni przed bystrym czytelnikiem istotnych i głębokich związków, jakie między nimi zachodzą. Umiejętne przyciągnięcie do pracy dla dobra zbiorowości

jaknajszerszych mas, wykrzesanie z nich aktywności i pewnego, realnego optymizmu, uzdrowienie moralne i pomnożenie naszej siły obronnej — oto trzy zagadnienia wzajemnie się warunkujące i niedające się rozwiązać oddzielnie. Podniesienie gospodarcze kraju, problem, który najbardziej rzuca się w oczy, będzie nierównie łatwiejsze, żeby nie rzec niemal automatyczne, gdy pierwsze dwa z wymienionych warunków zostaną spełnione.

Coraz bardziej bowiem przekonują się mężowie stanu i społeczeństwa, że tem, co decyduje nawet w sprawach najbardziej materialnych, jest duch i psychika masy społecznej.

St. Wr.

